

**Update beheerplan
wegen**

2021-2023

Colofon

Update beheerplan wegen 2021 - 2023

Gemeente Wassenaar

Auteur: H. te Sligte

28 oktober 2021

Samenvatting

De gemeente Wassenaar draagt verantwoordelijkheid voor de openbare ruimte. Zij heeft zichzelf ten doel gesteld deze openbare ruimte schoon, heel en veilig te houden. Dit wordt gedaan aan de hand van beheerplannen.

In de beheerplannen is beschreven welke maatregelen voor onderhoud, reparatie, vervanging e.d. moeten worden uitgevoerd. De beheerplannen vormen daarmee de basis voor werkzaamheden aan de openbare ruimte. De beheerplannen vormen tevens de basis voor de begroting. Met de beheerplannen wordt het volgende bewerkstelligd:

- Vertaling van het beleid naar de daadwerkelijke uitvoering en een verbindende schakel zijn tussen visie, beleid en uitvoering;
- Inzicht in de kwantiteit en kwaliteit van de onderdelen van de openbare ruimte;
- Inzicht in de benodigde financiële reserveringen om dit areaal te onderhouden.

Voor de periode 2016 tot en met 2020 heeft de gemeente Wassenaar de volgende beheerplannen opgesteld:

- Wegen
- Groen
- Water
- Spelen
- Bruggen
- Openbare Verlichting
- Wegmeubilair
- Verkeersregelinstallaties

Er zijn echter nog geen nieuwe beheerplannen opgesteld voor 2021 en volgende jaren.

Voor de komende jaren zal eerst een integrale beheervisie en –strategie van de fysieke leefomgeving moeten worden opgesteld. Door het opstellen van een beheervisie en –strategie fysieke leefomgeving moet duidelijk worden hoe er invulling wordt gegeven aan de afspraken met de gemeenteraad. Zoals onder andere over kwaliteitsniveau, verscheidenheid in het beheer maar ook hoe in te spelen op de ontwikkelingen die eraan komen. Dit vormt het kader hoe het beheer en onderhoud bijdraagt aan de gemeentelijke ambities.

Deze beheervisie en –strategie zal vervolgens worden vertaald in diverse instandhoudingsplannen voor de kapitaalgoederen fysieke leefomgeving die de huidige beheerplannen gaan vervangen.

Deze documenten zullen naar verwachting in het vierde kwartaal van 2022 aan de Raad worden aangeboden. Dit is te laat om de financiële vertaling van de nieuwe beheerplannen (instandhoudingsplannen) mee te kunnen nemen in de Kadernota en Begroting 2023. Dit kan dan pas in de Kadernota en Begroting 2024.

Dit betekent concreet dat we dan voor de jaren 2021, 2022 en 2023 niet zouden beschikken over actuele geldige beheerplannen. Om deze lacune op te vullen zullen de bestaande beheerplannen 2016-2020 worden geactualiseerd middels een update zodat we ook voor 2021-2023 beschikken over actuele en geldige beheerplannen.

Deze update betreft Wegen. Deze update is geen afzonderlijk nieuw beheerplan voor 2021-2023, maar een aanvulling op het bestaande beheerplan Wegen 2016-2020. In deze aanvulling zullen de volgende zaken worden meegenomen:

- Actuele stand van zaken van het areaal
- Actueel prijspeil t.o.v. 2016
- Vastgesteld kwaliteitsniveau
- Korte beschrijving uitgevoerd en nog uit te voeren vervangingen en groot onderhoud dat voor 2016-2020 gepland stond.
- Update klein onderhoud en beheerkosten
- Planning groot onderhoud 2021 en komende jaren op basis van actuele areaalgegevens en actueel prijspeil en gevolgen voor onderhoudsvoorziening en dotatie hieraan
- Planning vervangingsinvesteringen 2021 en komende jaren op basis van actuele areaalgegevens en actueel prijspeil

Inhoudsopgave

1 Inleiding

- 1.1 Algemeen*
- 1.2 Uitgangspunten*
- 1.3 Terugblik beheerperiode 2016-2020*
- 1.4 Stand van zaken areaalgegevens*
- 1.5 Jaarlijks onderhoud en beheer*
- 1.6 Groot onderhoud ten laste van voorziening*
- 1.7 Vervangingsinvesteringen*

2 Communicatie

- 2.1 Algemeen*

3 Financiën

- 3.1 Algemeen*
- 3.2 Klein onderhoud*
- 3.3 Groot onderhoud ten laste van voorziening*
- 3.4 Vervangingsinvesteringen*

1 Inleiding

1.1 Algemeen

De gemeente Wassenaar heeft een zorgplicht voor de openbare ruimte. Zij heeft zichzelf ten doel gesteld deze openbare ruimte schoon, heel en veilig te houden.

In het beheerplan wegen 2016 – 2020 staan de wettelijke kaders, beleidsuitgangspunten, en onderhoudsmaatregelen beschreven. Dit document vormt de basis voor deze update van het beheerplan wegen 2021-2023. Deze update geeft inzicht in de financiële benodigde middelen voor onderhoud en vervangingen van wegen.

Projecten die o.a.gepland staan 2021-2022 zijn: Wittenburgerweg, Prinsenweg, Teijlingerhorstlaan eo, Polanenpark, Jagerslaan NRD/Storm van s Gravesandeweg.

Voor periode 2023-2025: Burmanlaan, Hofcampweg, wijk Oostdorp en Wassenaarse slag/de Kuil.

1.2 Uitgangspunten

Het wettelijk kader staat beschreven in hoofdstuk 2 van het beheerplan wegen 2016 – 2020. De beleidsuitgangspunten staan beschreven in hoofdstuk 3 van het beheerplan wegen 2016 – 2020.

In het beheerplan wegen 2016 – 2020 wordt nog uitgegaan van onderhoudsniveau B (optimaal onderhoudsniveau). Om een besparing van € 240.000 op het beheer van de openbare ruimte te realiseren wordt met ingang van 2019 uitgegaan van onderhoudsniveau C (sober onderhoudsniveau volgens de CROW beheersystematiek).

Voor wat betreft het prijsniveau is uitgegaan van het CBS-prijsindexcijfer GWW (Grond, Weg en Waterbouw).

1.3 Terugblik beheerperiode 2016-2020

De onderhoudsachterstand in 2021 is gedaald tov 2015 van 19% naar 14%.

Inlopen van achterstand per jaar is afhankelijk van een integrale planning (dus bijv. afstemming planning riool, wegen en verkeer, incl financiën). Werk met werk maken is efficiënter en goedkoper.

Ook het gewenste werkvolume (wat wil een dorp qua werkzaamheden/afsluitingen) en capaciteit van de organisatie is bepalend voor het tempo van aanpakken van onderhoudsachterstand.

Er zijn oa gerealiseerd: asfalteren van der Oudemeulenlaan, Groot Haesebroekseweg, van Groeneveltlaan, Kieviet-Zuid, van Cranenburghlaan e.o., Schouwweg, Deijlerweg, Hoogeboomseweg, Oostdorperweg/Kokshornlaan, Prinsenwijk/de Paauw, Van Duivenvoordelaan. Herstraatwerkzaamheden zijn uitgevoerd in de Windlustweg, Buurtweg/Waalsdorperlaan, Zonneveltweg, Centrum, Hyacintenstraat e.o, Storm van s Gravesandeweg.

In de periode 2017-2020 zijn de onderstaande bedragen aan groot onderhoud ten laste van de onderhoudsvoorziening uitgegeven:

Groot onderhoud		
	Begroot	
	BP2016-2020	Werkelijk
2017	€ 4.481.845	€ 1.200.394
2018	€ 272.100	€ 2.081.308
2019	€ 268.976	€ 1.034.632
2020	€ 1.656.614	€ 1.181.201
	€ 6.679.535	€ 5.497.535

1.4 Stand van zaken areaalgegevens

De gemeente Wassenaar heeft ca 1.500.000 m2 verharding in beheer. Het areaal bestaat uit ca. 34% asfalt, 34 % bestrating en 32% betontegels.

Recentelijk zijn er inspecties uitgevoerd door Antea (aug. 2019) en fa. WegwijzR (april 2021). In 2019 is dmv de inspectie vastgesteld dat de achterstand in het onderhoud ca 16% is en in 2021 is dit 14 %. De helft hiervan bestaat uit kleinschalige herstraatmaatregelen t.g.v. bijv. boomwortelopdruk.

Er zijn diverse ontwikkelingen waardoor het beheerareaal wat betreft kwaliteit en kwantiteit in de komende beheerperiode verandert.

Door nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zoals nieuwbouw en herinrichting treedt verandering op in het beheerareaal. In dit beheerplan wordt hier financieel nog geen rekening mee gehouden. De uitbreiding van areaal en zodoende beheergelden voor de beheerelementen worden separaat opgevoerd bij P&C cyclus.

Ook voor de aankomende beheerperiode zijn aandachtspunten. Bijvoorbeeld het ontstenen, dan wel vergroenen van 'harde' oppervlakten. Bij noodzakelijke vervanging van bijvoorbeeld trottoirs en pleinen kan vooraf worden afgevraagd of dit ook ontsteend kan worden. Indien dit mogelijk is zonder dat de functionaliteit van de plek ongewenst verandert is het mogelijk dit met groen in te richten. Er vindt zo een verschuiving plaats in beheer en financiële middelen. Het komt onder andere het waterverbergend vermogen van de grond en biodiversiteit ten goede.

1.5 Jaarlijks onderhoud en beheer

Het klein onderhoud komt ten laste van de exploitatie. Het betreft hier de volgende werkzaamheden:

- Elementenverharding: kleine oneffenheden en verzakkingen herstellen (<100 m2); de stenen en tegels worden weer vlak terug aangebracht;
- Asphaltverhardingen: kleine reparaties met asfalt, maar ook scheuren vullen.

Het doel is het veilig houden van de wegen door kleine problemen snel te verhelpen en bij gepland uitstel van groot onderhoud of vervanging.

Klein onderhoud vloeit voort uit meldingen van bewoners, signalering door de eigen dienst en betreffen soms calamiteiten als er een verzakking van de weg is bij een kapotte rioolaansluiting of ten gevolge van verkeersschade.

Door de verlaging van het onderhoudsniveau van B (optimaal) naar C (sober) wordt groot onderhoud minder frequent uitgevoerd. Dit heeft echter geleid tot een toename van het klein onderhoud omdat er meer kleine herstelwerkzaamheden en reparaties moeten plaatsvinden om de openbare ruimte veilig te houden.

De beheerkosten betreffen kosten voor gemeentelijke belastingen, verzekeringen, kosten voor digitale kaarten en kennissystemen en kosten voor inspecties.

1.6 Groot Onderhoud ten laste van voorziening

Het groot onderhoud komt ten laste van de onderhoudsvoorziening. Het betreft hier de volgende werkzaamheden:

- Elementenverharding: gedeeltelijk herstraten (elke 10-15 jr) maar tijdens de levenscyclus (ca. 45 jr) tussentijds ook één keer de bestaande materialen in de gehele straat herstraten.
- Asphaltverharding: lokale scheuren en oneffenheden worden weggefreed en opnieuw geasfalteerd en de rafeling (steenverlies aan oppervlak) wordt geconserveerd (elke 10-15 jr) . Tussentijds wordt in de levenscyclus (ca. 50 jr) de constructie versterkt door de gehele bovenlaag te vervangen door 1 of 2 nieuwe lagen.

Doel is het tijdig structureel verbeteren van de verharding om de beoogde levensduur te behalen, waarbij afhankelijk van de maatregel veiligheid (veilig gebruik), duurzaamheid (bestendigheid), comfort en aanzien verbeterd worden. Een kenmerk van dit onderhoud is dat de maatregelen zijn gepland en voortkomen uit weginspecties, e.d.

Bij het groot onderhoud kan een onderscheid worden gemaakt tussen disciplinaire en multidisciplinaire projecten. Disciplinaire projecten hebben alleen betrekking op wegen. Het gaat hier om werkzaamheden op vele locaties van wegen en straten verspreid over heel Wassenaar. Multidisciplinaire projecten zijn grotere projecten die ook andere beheerdisciplines en herinrichtingen betreffen.

Meestal gaat het om een combinatie met vervanging riolering, maar vervanging groen, openbare verlichting en bruggen kunnen in dergelijke projecten worden meegenomen.

Op basis van de inspectie 2019/2020 en multidisciplinaire planning is voor 2021 en 2022 een programmering opgesteld. Deze staat in onderstaande tabel

Opgaven programmering groot onderhoud		2021	2022
	Disciplinair		
	Totaal disciplinair*	730.000	300.000
	Multidisciplinair		
	Wittenburgerweg	750.000	
	Acacialaan	180.000	
	Centrumplan Wassenaar Achterweg	90.000	
	Ammonslaantje	75.000	
	Prinsenweg	70.000	
	Schouwweg	30.000	
	Dr. van Praagstraat/D. Ruijsstraat	10.000	
	Teijlingerhorst/Bremhorst/Kerkebos		442.000
	Jagerslaan Noord		315.000
	Polanenpark		260.000
	Totaal multidisciplinair	1.205.000	1.017.000
		1.935.000	1.317.000

*Dit zijn diverse onderhoudswerkzaamheden aan diverse wegen verspreid over heel Wassenaar

Ook is een inventarisatie gemaakt de onderhoudsbehoefte in de jaren 2023-2032.

Op basis van de CROW beheersystematiek, een update van de beheerdata en de in 2021 uitgevoerde inspecties is met de beheersoftware de onderhoudsbehoefte voor de jaren 2023-2032 berekend (op areaalniveau).

De jaarlijkse onderhoudsbehoefte voor de jaren 2023-2032 staat in onderstaande tabel:

Jaar	Totaal groot onderhoud
2023	2.500.000
2024	740.000
2025	720.000
2026	800.000
2027	740.000
2028	350.000
2029	350.000
2030	2.100.000
2031	160.000
2032	540.000
	9.000.000

1.7 Vervangingsinvesteringen

Door middel van een inspectie wordt de huidige situatie aan (achterstallige) vervanging in beeld gebracht. De meest recente inspectiegegevens zijn bijvoorbeeld gebruikt voor het opstellen van de 'Programmering 2021-2022 Investerings en groot onderhoud kapitaalgoederen openbare ruimte'. Dit document is in juli dit jaar aangeboden aan de gemeenteraad. In deze programmering is inzichtelijk gemaakt wat de te verwachten kosten zijn en uit welke budgetten deze betaald moeten worden. Ook is aangegeven in welk jaar de uitvoering van start gaat en in welk jaar de uitvoering naar verwachting gereed is. In de programmering zijn zo reëel mogelijke kostenramingen bedraagt. Wegen komen in aanmerking voor vervanging op basis van kwalitatieve inspectie in combinatie met levensduur.

Opgaven programmering vervangingsinvesteringen	2021	2022	2023
Prinsenweg	1.390.000		
Jagerslaan NRD/ Storm v S Gravesande (riool)		370.000	
Teijlingerhorst Kerkeboslaan eo (riool)		385.000	
Hofcampweg			200.000
Burmanlaan			400.000
Oostdorp			400.000
Wass. Slag/de Kuil			1.600.000
	1.390.000	755.000	2.600.000

Op basis van uitgevoerde inspecties heeft ingenieursbureau Antea een berekening gemaakt van de uit te voeren vervangingen in de jaren 2024-2030. Deze staan in onderstaande tabel.

Jaar	Vervangingen
2024	10.000
2025	174.000
2026	1.150.000
2027	259.000
2028	1.207.000
2029	78.000
2030	626.000
	3.504.000

2 Communicatie

De gemeente communiceert op verschillende momenten over de uitvoering van het beheer en onderhoud binnen de openbare ruimte. Bedrijven en bewoners hebben regelmatig vragen over het beheer. Communicatie is in het gehele beheerproces van belang.

Bewoners en bedrijven kunnen vragen mailen aan gemeente@wassenaar.nl. Ook kunnen zij via het meldingssysteem een vraag stellen. De wijkteams van de gemeente hebben ook direct contact met bewoners over het onderhoud. Zij zijn de oren en ogen van de gemeente in de wijk en dagelijks aanspreekbaar. Daarnaast verloopt veel communicatie via de wijkmanagers, via het klantcontact centrum en direct via de beheerders.

Bij vervanging van beheerelementen maakt de gemeente gebruik van diverse communicatiemiddelen zoals informatiebrieven aan omwonenden en de gemeentelijke website. Bij grootschaligere herinrichting wordt gebruik gemaakt van een breder participatieproces.

De gemeente gaat de komende beheerperiode inzetten op strategische communicatie. Strategische communicatie geeft inzicht aan inwoners en bedrijven. Bijvoorbeeld op welke momenten onderhoudsactiviteiten plaatsvinden of uitleg waarom een onderhoudsactiviteit plaatsvindt. Door strategische communicatie is het enerzijds mogelijk het aantal vragen, klachten en meldingen te laten dalen. Anderzijds wordt hiermee ingespeeld op de wens van bewoners en bedrijven voor meer informatie en betrokkenheid bij de groene openbare ruimte.

3 Financiën

3.1 Algemeen

Onderstaand een totaaloverzicht van de geschatte budgetten voor onderhoud en vervangingen van wegen en straten binnen de gemeente Wassenaar. Deze worden afhankelijk van de resultaten van nieuwe inspecties bijgesteld.

3.2 Klein onderhoud en beheer

Voor klein onderhoud is nu jaarlijks € 152.726 begroot. In 2019 is dit budget structureel met € 25.000 verlaagd vanwege de verlaging van het onderhoudsniveau van B (optimaal) naar C (sober). Dit als gevolg van de invulling van een bezuinigingstaakstelling van € 240.000 op onderhoud wegen. Omdat door de verlaging van het kwaliteitsniveau ook het groot onderhoud minder frequent wordt uitgevoerd is het aantal spoedreparaties de afgelopen jaren toegenomen (veiligheid) waardoor de werkelijke uitgaven in de afgelopen jaren zijn gestegen in plaats van gedaald zoals zichtbaar is in onderstaande tabel.

Jaar	Uitgaven klein onderhoud
2018	€ 180.338
2019	€ 189.591
2020	€ 213.152

Voor beheerkosten is jaarlijks € 100.400 begroot. Behoudens eenmalige uitgaven voor het opstellen voor de onderhoudsprogrammering blijven de werkelijke uitgaven ruim binnen deze begroting.

De beheerkosten bestaand uit de volgende onderdelen:

Jaar	Belastingen	Inspecties	Overige	Totaal
2021	€ 55.000	€ 30.000	€ 15.400	€ 100.400
2022	€ 55.000	€ 30.000	€ 15.400	€ 90.400
2023	€ 55.000	€ 30.000	€ 15.400	€ 90.400
2024	€ 55.000	€ 30.000	€ 15.400	€ 90.400
2025	€ 55.000	€ 30.000	€ 15.400	€ 90.400

3.3 Groot onderhoud (voorziening wegen)

Voor de jaren 2021 en 2022 is een programmering gemaakt. Hiervoor zijn per jaar exacte bedragen aan te geven. Voor de jaren 2023-2032 is op basis van inspecties een inventarisatie gemaakt welke werkzaamheden op basis van de onderhoudstermijnen in bepaalde jaren moeten worden uitgevoerd (zie paragraaf 1.6 2^e tabel). Er is nu nog geen planning te geven welke werkzaamheden er ook in die jaren daadwerkelijk zullen worden uitgevoerd.

De stand van de voorziening wegen bedraagt per 1 januari 2021 € 3.433.992. De jaarlijkse dotatie bedraagt € 860.000. Deze dotatie was in 2019 verlaagd vanwege de verlaging van het onderhoudsniveau van B (optimaal) naar C (sober). Dit is voldoende om de uitgaven in 2021-2023 te kunnen dekken. De benodigde bedragen voor groot onderhoud en de daaraan gekoppelde dotatie aan de voorziening zal voor de jaren 2024 en later opnieuw worden bekeken bij het opstellen van de nieuwe beheerplannen die voor volgend jaar gepland staan.

Het nieuwe beheerplan Wegen (instandhoudingsplan) dat volgend jaar moet worden vastgesteld, zal op basis van het amendement dat is aangenomen bij de begrotingsbehandeling op 26 oktober 2021 worden opgesteld op basis van onderhoudsniveau B). De hoogte van de dotatie aan de onderhoudsvoorziening zal hierop met ingang van 2022 worden aangepast. In onderstaand overzicht is nog uitgegaan van de huidige dotatie.

Kosten groot onderhoud en opbouw voorziening					
	Jaar	Stand voorziening 1-1-2021		3.433.992	Saldo voorziening
		Totaal groot onderhoud		Dotatie	
Kwalitatief en opgelegd	2021	1.935.000		860.000	2.358.992
	2022	1.317.000		860.000	1.901.992
Cyclisch	2023	2.500.000		860.000	261.992
	2024	740.000		860.000	381.992
	2025	720.000		860.000	521.992
	2026	800.000		860.000	581.992
	2027	740.000		860.000	701.992
	2028	350.000		860.000	1.211.992
	2029	350.000		860.000	1.721.992
	2030	2.100.000		860.000	481.992
	2031	160.000		860.000	1.181.992
	2032	540.000		860.000	1.501.992
		12.252.000		10.320.000	

3.4 Vervangingsinvesteringen

In onderstaande tabel staan de verwachte vervangingsinvesteringen voor de jaren 2021-2030:

	Jaar	Vervangingen
Kwalitatief en opgelegd	2021	1.390.000
	2022	755.000
	2023	2.600.000
Cyclisch	2024	10.000
	2025	174.000
	2026	1.150.000
	2027	259.000
	2028	1.207.000
	2029	78.000
	2030	626.000
		8.249.000

De vervangingsinvesteringen voor 2021-2023 zijn op basis van de programmering 2021-2022 en zijn opgenomen in de begroting 2021 en de begroting 2022. De benodigde vervangingsinvesteringen voor de jaren 2024 en later zullen opnieuw worden bekeken bij het opstellen van de nieuwe beheerplannen die voor volgend jaar gepland staan. Hierbij zal worden uitgegaan van onderhoudsniveau B.

